

MINISTERIET FOR FLYGTNINGE
INDVANDRERE OG INTEGRATION

Dato: 8. januar 2009
Kontor: Udlændingelovskontoret
J.nr.: 2008/4000-100
Sagsbeh.: MUR

Forslag

til

Lov om ændring af udlændingeloven

(Ophævelse af overgangsordningen for statsborgere i Bulgarien, Estland, Letland, Litauen, Polen, Rumænien, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn)

§ 1

I udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 808 af 8. juli 2008, som ændret ved lov nr. 431 af 1. juni 2008, foretages følgende ændringer:

1. § 6 affattes således:

”§ 6. Efter ansøgning udstedes der registreringsbevis eller opholdskort til udlændinge, der er omfattet af EU-reglerne, jf. § 2, stk. 4 og 5.”

2. § 9 a affattes således:

”§ 9 a. Der kan gives opholdstilladelse til en udlænding på grundlag af beskæftigelse eller selvstændig erhvervsvirksomhed, jf. stk. 2.

Stk. 2. Der kan efter ansøgning gives opholdstilladelse til en udlænding,

- 1) der på baggrund af et af ministeren for flygtninge, indvandrere og integration fastsat point-system mindst har opnået et bestemt antal point (greencardordningen), jf. stk. 6,
- 2) der har indgået aftale eller fået tilbud om ansættelse inden for et fagområde, hvor der er mangel på kvalificeret arbejdskraft (positivlisten),
- 3) der har indgået aftale eller fået tilbud om ansættelse inden for et fagområde, hvor ansættelsen indebærer en årlig aflønning på et af ministeren for flygtninge, indvandrere og integration fastsat mindstebeløb (beløbsordningen),
- 4) der er ansat i en international koncern med afdeling i Danmark (koncernopholdstilladelse),
- 5) hvis opholdstilladelse efter §§ 7-9 eller 9 b-9 e nægtes forlænget efter § 11, stk. 2, jf. § 19, stk. 1, eller inddrages efter § 19, stk. 1, når udlændingen er i et fast ansættelsesforhold af længere varighed eller gennem en længere periode har drevet selvstændig erhvervsvirksomhed og beskæftigelsesmæssige eller erhvervs-mæssige hensyn taler derfor (arbejdsmarkedstilknytning), eller
- 6) hvis væsentlige beskæftigelsesmæssige eller erhvervs-mæssige hensyn i øvrigt taler for at imødekomme ansøgningen.

Stk. 3. Opholdstilladelse efter stk. 2 skal betinges af, at udlændingen og personer, der meddeles opholdstilladelse som følge af familiemæssig tilknytning til udlændingen, ikke modtager hjælp efter lov om aktiv socialpolitik. Opholdstilladelse efter stk. 2, nr. 1, skal endvidere betinges af, at udlændingens forsørgelse og forsørgelsen af personer, der meddeles opholdstilladelse som følge af familiemæssig tilknytning til udlændingen, er sikret gennem egne midler det første år af opholdet her i landet.

Stk. 4. Ansøgning om opholdstilladelse efter stk. 2, nr. 1-4 og 6, kan indgives, behandles og tillægges opsættende virkning her i landet, hvis udlændingen har lovligt ophold, medmindre særlige grunde taler derimod. Hvis udlændingen ikke har lovligt ophold, kan ansøgning om opholdstilladelse efter stk. 2, nr. 1-4 og 6, ikke indgives, behandles eller tillægges opsættende virkning her i landet, medmindre særlige grunde taler derfor. Ansøgning om opholdstilladelse efter stk. 2, nr. 5, kan kun indgives af en udlænding, der opholder sig her i landet. Ansøgninger om opholdstilladelse efter stk. 2, nr. 5, der indgives senere end 7 dage efter, at der er truffet endelig afgørelse om nægtelse af forlængelse eller om inddragelse af udlændingens opholdstilladelse efter §§ 7-9 eller 9 b-9 e, kan ikke behandles eller tillægges opsættende virkning her i landet, medmindre ganske særlige grunde taler derfor.

Stk. 5. Det regionale beskæftigelsesråd afgiver efter anmodning fra Udlændingesservice en udtalelse om, hvorvidt betingelserne i stk. 2, nr. 2-6, er opfyldt. Udtalelsen kan indhentes i elektronisk form.

Stk. 6. Ministeren for flygtninge, indvandrere og integration fastsætter nærmere regler om en greencardordning, herunder pointsystemet.

Stk. 7. En udlænding, der har opholdstilladelse efter stk. 2, nr. 2-4 eller 6, og som har indgået aftale eller fået tilbud om et nyt ansættelsesforhold, kan efter indgivelse af ansøgning om opholdstilladelse i medfør af det nye ansættelsesforhold opholde sig her i landet og arbejde i tiden, indtil der er taget stilling til, om udlændingen kan meddeles opholdstilladelse. Ansøgning om ny opholdstilladelse skal indgives senest på det tidspunkt, hvor udlændingen påbegynder nyt arbejde.

Stk. 8. En udlænding, der har opholdstilladelse efter stk. 2, nr. 2 eller 3, og som bliver uforskyldt ledig, kan gives opholdstilladelse i op til 6 måneder fra ansættelsens ophør med henblik på at søge nyt arbejde. Udlændingen skal senest umiddelbart efter, at udlændingens ansættelsesforhold er ophørt, indgive ansøgning herom. Stk. 3 og 7 finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 9. En opholdstilladelse efter stk. 2, nr. 1, kan forlænges, hvis udlændingen
1) er i fast beskæftigelse af et vist omfang på tidspunktet for afgørelse om forlængelse eller
2) har været i fast beskæftigelse af et vist omfang og er blevet uforskyldt ledig i indtil 3 måneder før tidspunktet for indgivelse af ansøgning om forlængelse.

Stk. 10. En opholdstilladelse efter stk. 2, nr. 2, kan forlænges, uanset at fagområdet på tidspunktet for afgørelse om forlængelse ikke er omfattet af positivlisten, hvis udlændingen er i samme ansættelsesforhold, som lå til grund for meddelelse af opholdstilladelsen.

Stk. 11. En opholdstilladelse efter stk. 2, nr. 3, kan forlænges, uanset at den årlige aflønning ikke opfylder mindstebeløbet på tidspunktet for afgørelse om forlængelse, hvis udlændingen er i samme ansættelsesforhold og den årlige aflønning fortsat opfylder den beløbsgrænse, som lå til grund for meddelelse af opholdstilladelsen.”

3. I § 14, stk. 1, nr. 2, udgår ”, dog ikke statsborgere i Bulgarien, Estland, Letland, Litauen, Polen, Rumænien, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn, der ikke opfylder betingelserne i § 6, jf. § 9 a, stk. 5 og 6”.

4. I § 33, stk. 3, 1. pkt., udgår ”, dog ikke opholdstilladelse efter § 9 a, stk. 20”.

5. I § 42 a, stk. 3, nr. 1, ændres ”en opholdstilladelse efter § 6 eller §§ 9-9 f” til: ”et registreringsbevis eller et opholdskort efter § 6 eller i medfør af en opholdstilladelse efter §§ 9-9 f”.

6. § 59, stk. 8, ophæves.

Stk. 9-10 bliver herefter stk. 8-9.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. maj 2009.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvist sættes i kraft for disse landsdele med de afvigelser, som de særlige færøske eller grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse	4
1. Lovforslagets baggrund og indhold	5
2. Ophævelse af overgangsordningen for arbejdstagere fra Bulgarien, Estland, Letland, Litauen, Polen, Rumænien, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn	6
2.1. Gældende regler om opholdsret for arbejdstagere fra Bulgarien, Estland, Letland, Litauen, Polen, Rumænien, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn	7
2.1.2. Gældende kompetenceregler	8
2.2. Forslag til ophævelse af overgangsordningen for arbejdstagere der er statsborgere i Bulgarien, Estland, Letland, Litauen, Polen, Rumænien, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn	9
2.3. Kompetencen til at behandle sagerne efter ophævelse af overgangsreglerne	10
3. Bekæmpelse af omgåselse i relation til udenlandsk arbejdskraft	10
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	11
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.	12
6. Miljømæssige konsekvenser	12
7. Administrative konsekvenser for borgerne	12
8. Forholdet til EU-retten	12
9. Hørte myndigheder m.v.	12
10. Vurdering af konsekvenser af lovforslaget	13

1. Lovforslagets baggrund og indhold

Med lovforslaget gennemføres de ændringer af udlændingeloven, der følger af aftalen af 4. december 2008 mellem regeringen, Venstre, Konservative, Socialdemokraterne, Socialistisk Folkeparti og Det Radikale Venstre (forligskredsen) om ophævelse af overgangsregler for arbejdstagere fra Rumænien og Bulgarien.

Aftalen af 4. december 2008 indebærer en ophævelse af overgangsordningen for arbejdstagere, der er statsborgere i Bulgarien og Rumænien med virkning fra 1. maj 2009. Aftalen ophæver overgangsreglerne af 2. december 2003 som revideret den 5. april 2006 og den 29. juni 2007. Endvidere følger det af tiltrædelsestraktaten, at overgangsreglerne for arbejdstagere, der er statsborgere i Estland, Letland, Litauen, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn ophører fra 1. maj 2009, idet overgangsreglerne kun kan forlænges indtil 1. maj 2011 i tilfælde af alvorlige forstyrrelser af arbejdsmarkedet eller risiko herfor. Dette er ikke tilfældet for Danmarks vedkommende.

Den 2. december 2003 indgik regeringspartierne aftale med Socialdemokraterne, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Kristendemokraterne om adgangen til det danske arbejdsmarked for statsborgere fra de nye EU-lande efter udvidelsen af EU pr. 1. maj 2004. Ved aftalen blev der i en overgangsperiode etableret et regelsæt for meddelelse af opholds- og arbejdstilladelse til arbejdstagere fra de nye EU-lande.

Lov nr. 283 af 26. april 2004 udmøntede den del af aftalen, som krævede ændring af udlændingelovgivningen. Der blev indført regler om, at arbejdstagere der er statsborgere i Estland, Letland, Litauen, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn i en overgangsperiode alene kunne tage beskæftigelse i Danmark, hvis de havde opnået opholds- og arbejdstilladelse. Opholds- og arbejdstilladelse blev alene udstedt, hvis der var tale om beskæftigelse på overenskomstmæssige eller på anden måde sædvanlige løn- og ansættelsesvilkår.

Ved aftale af 5. april 2006 besluttede forligskredsen at forlænge overgangsordningen til den 1. maj 2009. Forligskredsen besluttede samtidig at justere overgangsordningen med henblik på yderligere at smidiggøre adgangen til det danske arbejdsmarked for østeuropæisk arbejdskraft. Det blev ligeledes aftalt, at overgangsordningen som udgangspunkt tilsvarende skulle finde anvendelse for Bulgarien og Rumænien, når disse lande blev optaget i EU. De justeringer, som krævede ændring af udlændingeloven, blev gennemført ved lov nr. 532 af 8. juni 2006.

Forligskredsen besluttede også løbende over de næste tre år at overveje en gradvis udfasning af overgangsordningen med henblik på at sikre, at det danske arbejdsmarked gradvist blev tilpasset en situation uden overgangsordning pr. 1. maj 2009.

I overensstemmelse hermed indgik forligskredsen en aftale af 29. juni 2007, hvorved overgangsreglerne for statsborgere fra Bulgarien, Estland, Letland, Litauen, Polen, Rumænien, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn blev revideret således, at disse statsborgere fremover blev undtaget fra kravet om opholds- og arbejdstilladelse, hvis de blev ansat i et ansættelsesforhold dækket af en overenskomst. De blev i stedet omfattet af EU-reglerne og får i lighed med statsborgere fra de øvrige EU-lande et registreringsbevis fra statsforvaltningerne.

Lov nr. 264 af 23. april 2008 udmøntede den del af aftalen, som krævede ændringer af udlændingeloven.

Overgangsforanstaltningerne er således gradvist blevet udfaset, og kravet om opholds- og arbejdstilladelse omfatter nu kun arbejde, der ikke er dækket af en overenskomst.

Det følger af tiltrædelsestraktaten, at overgangsforanstaltningerne for Estland, Letland, Litauen, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn ophører helt pr. 1. maj 2009.

Det er regeringens opfattelse, at udvidelsen af EU med de nævnte otte øst- og centraleuropæiske lande pr. 1. maj 2004 og med Bulgarien og Rumænien pr. 1. januar 2007 har haft afgørende betydning for en positiv økonomisk og politisk udvikling i Europa efter murens fald.

Siden de første forhandlinger i 2003 har forligskredsen lagt vægt på at åbne det danske arbejdsmarked for arbejdstagere fra de nye østeuropæiske EU-lande, mens det samtidig har været afgørende at sikre ordnede forhold og at modvirke omgåelse og illegalt arbejde. Regeringen finder, at østaf-talen har været en succes. Den har bidraget til at sikre ordnede forhold på det danske arbejdsmarked, samtidig med at østeuropæiske arbejdstagere har bidraget positivt til vækst og beskæftigelse i Danmark – bl.a. ved at modvirke flaskehalsproblemer på det danske arbejdsmarked.

Siden Rumænien og Bulgarien den 1. januar 2007 blev medlemmer af EU, har Danmark som nævnt anvendt samme overgangsforanstaltninger for disse to lande som for Estland, Letland, Litauen, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn.

På den baggrund, og idet tilgangen af arbejdskraft fra Rumænien og Bulgarien til Danmark har været beskeden og ikke har foranlediget særlige problemer på det danske arbejdsmarked, er der efter regeringens opfattelse, ikke noget, der tilsiger, at der efter den 1. maj 2009 skal opretholdes overgangsregler alene for disse to lande.

Forligskredsen er enig om at udfase overgangsordningen for Rumænien og Bulgarien pr. 1. maj 2009, og den politiske

aftale af 4. december 2008 indebærer derfor, at overgangsreglerne for statsborgere fra Bulgarien og Rumænien ophæves med virkning fra 1. maj 2009. Fra 1. maj 2009 bliver de pågældende – som statsborgere fra Estland, Letland, Litauen, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn – således omfattet af EU-reglerne på lige fod med statsborgere fra de oprindelige EU-lande.

Samtidig lægger forligskredsen vægt på en fortsat myndighedsindsats i forhold til at forebygge omgåelse og illegalt arbejde. Der henvises til afsnit 3.

2. Ophævelse af overgangsordningen for arbejdstagere fra Bulgarien, Estland, Letland, Litauen, Polen, Rumænien, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn

2.1. Gældende regler om opholdsret for arbejdstagere fra Bulgarien, Estland, Letland, Litauen, Polen, Rumænien, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn

Efter udlændingelovens § 6, stk. 2, har en udlænding, der er statsborger i Bulgarien, Estland, Letland, Litauen, Polen, Rumænien, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet eller Ungarn, ret til ophold her i landet ud over de tidsrum, der følger af § 2, stk. 1 (3 måneder eller – hvis den pågældende er arbejdssøgende – 6 måneder), hvis den pågældende har indgået aftale eller fået tilbud om ordinær beskæftigelse hos en herværende arbejdsgiver, der har indgået en gældende dansk overenskomst, som vedrører det pågældende arbejde, og hvor der som aftalepart på lønmodtagersiden mindst er tale om en lokal fagforening, som er medlem af en landsdækkende lønmodtagerorganisation.

Efter udlændingelovens § 6, stk. 3, har en udlænding, der er statsborger i Bulgarien, Estland, Letland, Litauen, Polen, Rumænien, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet eller Ungarn, ret til ophold her i landet ud over de tidsrum, der følger af § 2, stk. 1, hvis den pågældende inden for et arbejdsområde, hvor løn- og ansættelsesvilkårene sædvanligvis alene er reguleret i en individuel ansættelseskontrakt, har indgået aftale eller fået tilbud om ordinær beskæftigelse hos en herværende arbejdsgiver som forsker, underviser, funktionær i en ledende stilling eller specialist m.v., og arbejdsgiveren har indgået en gældende dansk overenskomst, hvor der som aftalepart på lønmodtagersiden mindst er tale om en lokal fagforening, som er medlem af en landsdækkende lønmodtagerorganisation. Arbejdsgiveren skal over for statsforvaltningen afgive en erklæring på tro og love om, at ansættelsen sker på disse vilkår.

Hvis en arbejdstager, der er statsborger i Bulgarien, Estland, Letland, Litauen, Polen, Rumænien, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet eller Ungarn, er omfattet af udlændingelovens § 6, stk. 2 eller stk. 3, udstedes der således efter ansøgning registreringsbevis, jf. EU-opholdsbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 300 af 29. april 2008, som ændret ved bekendtgørelse nr. 984 af 2. oktober 2008).

Er en arbejdstager, der er statsborger i Bulgarien, Estland, Letland, Litauen, Polen, Rumænien, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet eller Ungarn, ikke omfattet af udlændingelovens § 6, stk. 2 eller 3, skal den pågældende søge om arbejdstilladelse, jf. udlændingelovens § 9 a, jf. § 6, stk. 1.

Efter udlændingelovens § 9 a, stk. 5, kan der udstedes arbejdstilladelse til en udlænding, der er statsborger i Bulgarien, Estland, Letland, Litauen, Polen, Rumænien, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet eller Ungarn, hvis kravene i § 6, stk. 2, ikke er opfyldt, og den pågældende har indgået aftale eller fået tilbud om ordinær beskæftigelse hos en herværende arbejdsgiver, der ikke har indgået en gældende dansk overenskomst, der vedrører det pågældende arbejde, og hvor der som aftalepart på lønmodtagersiden mindst er tale om en lokal fagforening, som er medlem af en landsdækkende lønmodtagerorganisation. Beskæftigelsen skal være mindst 30 timer om ugen og ske på sædvanlige løn- og ansættelsesvilkår.

Efter udlændingelovens § 9 a, stk. 6, kan der udstedes arbejdstilladelse til en udlænding, der er statsborger i Bulgarien, Estland, Letland, Litauen, Polen, Rumænien, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet eller Ungarn, hvis kravene i § 6, stk. 3, ikke er opfyldt og den pågældende har

indgået aftale eller fået tilbud om ordinær beskæftigelse som forsker, underviser, funktionær i en ledende stilling eller specialist m.v. hos en herværende arbejdsgiver, der ikke har indgået en gældende dansk overenskomst, hvor der som aftalepart på lønmodtagersiden mindst er tale om en lokal fagforening, som er medlem af en landsdækkende lønmodtagerorganisation. Beskæftigelsen skal være mindst 30 timer om ugen og være inden for et arbejdsområde, hvor løn- og ansættelsesvilkårene sædvanligvis alene er reguleret i en individuel ansættelseskontrakt.

Hvis en arbejdstager, der er statsborger i Bulgarien, Estland, Letland, Litauen, Polen, Rumænien, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet eller Ungarn, får beskæftigelse inden for det ikke overenskomstdækkede område, kan der således efter ansøgning gives arbejdstilladelse efter udlændingelovens § 9 a.

Det er en generel betingelse for meddelelse af arbejdstilladelse efter udlændingelovens § 9 a, stk. 5, at der er tale om ordinær beskæftigelse, hvorved forstås beskæftigelse uden offentligt tilskud. Der kan derfor ikke meddeles arbejdstilladelse efter bestemmelsen på grundlag af beskæftigelse i form af eksempelvis fleksjob eller skånejob.

Efter udlændingelovens § 9 a, stk. 8, er arbejdstilladelse efter § 9 a, stk. 5 og 6, betinget af, at den herværende arbejdsgiver er registreret hos told- og skatteforvaltningen som indeholdelsespligtig efter kildeskatteloven. Udlændingetjenesten kan indhente oplysning herom fra told- og skatteforvaltningen. Oplysningerne kan indhentes i elektronisk form.

Med henblik på at sikre, at offentlige myndigheder forholder sig neutralt i forbindelse med igangværende arbejdskonflikter, kan der ikke gives arbejdstilladelse efter udlændingelovens § 9 a, stk. 5 og 6, hvis den herværende arbejdsgiver er omfattet af en lovlig arbejdskonflikt, jf. § 9 a, stk. 10.

Endvidere er arbejdstilladelse efter udlændingelovens § 9 a, stk. 5, betinget af, at den indgåede ansættelsesaftale eller det fremsatte ansættelsestilbud indeholder de oplysninger, der er nævnt i § 2, stk. 2, i lov om arbejdsgiverens pligt til at underrette lønmodtageren om vilkårene for ansættelsesforholdet, jf. § 9 a, stk. 9.

I sager om arbejdstilladelse efter udlændingelovens § 9 a, stk. 5, afgiver den herværende arbejdsgiver over for Udlændingetjenesten erklæring om, hvorvidt løn- og ansættelsesforholdene er sædvanlige, og om, hvorvidt de i § 9, stk. 9, nævnte oplysninger er indeholdt i ansættelsesaftalen eller -tilbuddet, jf. § 9 a, stk. 11.

Efter udlændingelovens § 9 a, stk. 12, afgiver det regionale beskæftigelsesråd efter anmodning fra Udlændingetjenesten en udtalelse om, hvorvidt de i udlændingelovens § 9 a, stk. 5 eller 6, angivne betingelser efter det regionale beskæftigelsesråds opfattelse er opfyldt.

2.1.2. Gældende kompetenceregler

Efter EU-opholdsbekendtgørelsens § 21 skal EU-statsborgere med ret til tidsbegrænset ophold efter bekendtgørelsen ansøge om registreringsbevis senest tre måneder efter indrejsen, hvis opholdet forventes at vare mere end tre måneder.

Statsforvaltningerne efterser ved modtagelse af en ansøgning, om den pågældende arbejdstager skal ansættes eller er ansat i et ansættelsesforhold, der er dækket af overenskomst, med henblik på at vurdere, om sagen skal behandles af statsforvaltningerne eller Udlændingesservice. Er der tale om ikke overenskomstdækket arbejde, skal ansøgningen behandles af Udlændingesservice. Som dokumentation for, om der er tale om overenskomstdækket beskæftigelse, skal der forevises en ansættelsesaftale eller et ansættelsestilbud med henvisning til den omhandlede overenskomst.

Tilsvarende skal statsforvaltningerne ved modtagelse af en ansøgning fra en specialist m.v. efterse, om den pågældende skal ansættes eller er ansat på en overenskomstdækket virksomhed med henblik på at vurdere, om sagen skal behandles af statsforvaltningerne eller Udlændingesservice. Ansøgningen skal være ledsaget af en tro og love-erklæring underskrevet af arbejdsgiveren.

Det fremgår af det udstedte registreringsbevis, at den pågældende arbejdstager ikke må udføre lønnet arbejde i Danmark, medmindre der er tale om overenskomstdækket arbejde henholdsvis – for specialister m.v. – en overenskomstdækket virksomhed. Dette gælder dog ikke, når den pågældende har haft uafbrudt tilknytning til det danske arbejdsmarked i de seneste 12 måneder, jf. udlændingelovens § 9 a, stk. 7, og § 3, stk. 4, i EU-opholdsbekendtgørelsen.

2.2. Forslag til ophævelse af overgangsordningen for arbejdstagere der er statsborgere i Bulgarien, Estland, Letland, Litauen, Polen, Rumænien, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn

Forligskredsens aftale af 4. december 2008 indebærer, at overgangsordningen for arbejdstagere, der er statsborgere fra Bulgarien og Rumænien, i lighed med statsborgere fra Estland, Letland, Litauen, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn, ophæves.

Ophævelsen betyder, at der ikke længere vil blive stillet krav om, at statsborgere fra Bulgarien, Estland, Letland, Litauen, Polen, Rumænien, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn skal have udstedt arbejdstilladelse efter udlændingelovens regler. De pågældende vil i stedet blive omfattet af EU-reglerne.

Arbejdstagere, der er statsborgere i Bulgarien, Estland, Letland, Litauen, Polen, Rumænien, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn, vil således fremover i alle sager skulle have et registreringsbevis fra statsforvaltningerne, jf. § 21 i EU-opholdsbekendtgørelsen. Efter denne bestemmelse skal EU-statsborgere med ret til tidsbegrænset ophold efter bekendtgørelsen ansøge om registreringsbevis senest tre måneder efter indrejsen, hvis opholdet forventes at vare mere end tre måneder.

Integrationsministeriet vil foretage de nødvendige ændringer af EU-opholdsbekendtgørelsen og udlændingebekendtgørelsen, der følger heraf.

Integrationsministeriet vil endvidere foranledige, at der orienteres om de ændrede regler på udlændingemyndighedernes hjemmeside www.nyidanmark.dk.

2.3. Kompetencen til at behandle sagerne efter ophævelse af overgangsreglerne

Efter udlændingelovens § 46 c kan integrationsministeren fastsætte nærmere regler om, at andre myndigheder end Udlændingetjenesten kan træffe afgørelser vedrørende bl.a. registreringsbeviser og opholdskort efter § 6 – udlændinge der er omfattet af EU-reglerne – herunder hvilken myndighed der er klageinstans, og at denne myndighed kan fastsætte nærmere regler for sagernes behandling.

Afgørelser vedrørende opholdsdokumenter til EU-statsborgere vil efter den foreslåede ophevelse af overgangsordningen skulle træffes af statsforvaltningerne med klageadgang til Udlændingetjenesten i alle sager, jf. § 33, stk. 1, og § 34, stk. 1, i EU-opholdsbekendtgørelsen.

Arbejdstagere, der er statsborgere i Bulgarien, Estland, Letland, Litauen, Polen, Rumænien, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn, vil således fremover blive undtaget fra kravet om arbejdstilladelse og vil i stedet skulle have udstedt et registreringsbevis af statsforvaltningerne. Alle sådanne sager vil fremover blive behandlet af statsforvaltningerne med klageadgang til Udlændingetjenesten.

Integrationsministeriet vil foretage de nødvendige ændringer af EU-opholdsbekendtgørelsen.

3. Bekæmpelse af omgåelse i relation til udenlandsk arbejdskraft

Det fremgår af forligsaftalen af 4. december 2008, at der lægges vægt på en fortsat myndighedsindsats i forhold til at forebygge omgåelse og illegalt arbejde. Indsatsen for ordnede forhold på det danske arbejdsmarked skal således styrkes set i lyset af den frie bevægelighed for arbejdstagere og tjenesteydere, bl.a. ved:

- at sikre en effektiv udbredelse og anvendelse af Register for Udenlandske Tjenesteydere (RUT). Registret indeholder oplysninger om udenlandske virksomheder, som udstationerer medarbejdere, og anvendes af Arbejdstilsynet, SKAT og politiet i forbindelse med myndighedskontrol. Endvidere har arbejdsmarkedets parter adgang til registrets oplysninger om de udenlandske virksomheder, der aktuelt har opgaver i Danmark. Følgende initiativer iværksættes med henblik på at sikre en effektiv udbredelse og anvendelse af registret:
 - der afsættes de fornødne midler til en effektiv markedsføring af registret på relevante sprog,
 - der vil blive informeret elektronisk om RUT på kvikskranken, der ventes oprettet i medfør af lov om tjenesteydelser i det indre marked,
 - der etableres et tæt samarbejde mellem relevante myndigheder for at sikre effektiv kontrol af, om udenlandske virksomheder er registreret i RUT,

- SKAT's og Arbejdstilsynets kontrolaktioner vil også omfatte kontrol af udenlandske virksomheders RUT-registrering,
- manglende registrering i RUT straffes med bøde. Hertil kommer de gældende sanktioner, hvis der tillige er tale om overtrædelse af fx momsregler eller arbejdsmiljøregler,
- partierne bag aftalen vil, når yderligere erfaringer er indvundet, dog senest medio 2009, evaluere håndhævelse af registreringspligten,
- at udenlandsk arbejdskraft indgår som tema i SKAT's indsatsplan for 2009, hvilket indebærer, at der i 2009 gennemføres mindst seks kontrolaktioner,
- at styrke indsatsen for at imødegå udenlandske virksomheders snyd med momsbetaling gennem en særlig arbejdsgruppe nedsat af Skatteministeriet. Indførelsen af omvendt betalingspligt vil også bidrage til at løse problemet,
- at SKAT pr. 1. januar 2009 opretter et landsdækkende Center Udland for at styrke viden og indsats på området,
- at Arbejdstilsynet gennemfører fire bygge- og anlægsaktioner inden for arbejdsmiljøområdet direkte målrettet udenlandsk arbejdskraft. Disse aktioner ligger ud over Arbejdstilsynets generelle indsats, hvor udenlandske virksomheder underkastes tilsyn på samme vilkår som danske virksomheder,
- at Arbejdstilsynet registrerer statsborgerskab ved arbejdsulykker (gennemføres fra 1. januar 2009), og at problemstillinger vedr. forebyggelse af arbejdsulykker, herunder muligheden for brug af ID-kort og en generel sikkerhedsuddannelse, kortlægges og drøftes i samarbejde mellem Arbejdstilsynet og byggeriets parter primo 2009, hvorefter forligskredsen på arbejdsmiljøområdet vil drøfte sagen.
- at der gennemføres samordnede kontrolaktioner mellem SKAT og Arbejdstilsynet,
- at bekæmpelse af illegal arbejdskraft fastholdes som et særligt prioriteret indsatsområde i Politiets flerårsaftale (2007-2010). Dette indebærer en realisering af den særlige handleplan på området, som bl.a. omfatter udarbejdelse af lokale strategier, årlige analyser på baggrund af statistik vedrørende illegalt arbejde, fortsat deltagelse i SKAT's Fair Play-aktioner samt gennemførelse af kurser om håndtering af sager på området,
- at arbejdet i følgegruppen vedrørende omgåelse med deltagelse af relevante myndigheder og arbejdsmarkedets parter fortsættes,
- at der sikres fortsat overblik over tilgangen af udenlandsk arbejdskraft i et udvidet nøgletalssystem, som vil omfatte arbejdstagere fra hele EU, herunder udstationerede arbejdstagere, samt arbejdskraft fra tredjelande,
- at der gives støtte til oplysning om regler og rettigheder på det danske arbejdsmarked målrettet udenlandske arbejdstagere og virksomheder. Der er i regi af Beskæftigelsesministeriet afsat 5 mio. kr. i både 2009 og 2010 til puljen til oplysning om det danske arbejdsmarked.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner

[Under udarbejdelse]

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget forventes at smidiggøre tilgang til det danske arbejdsmarked for udenlandske arbejdstagere, der er statsborgere i Bulgarien, Estland, Letland, Litauen, Polen, Rumænien, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn. Yderligere bliver det nemmere at skifte mellem jobs, når arbejdstageren er i Danmark. [Under udarbejdelse]

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke miljømæssige konsekvenser.

7. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for borgerne.

8. Forholdet til EU-retten

Med lovforslaget foreslås den nationale overgangsordning om adgang for statsborgere i Bulgarien, Estland, Letland, Litauen, Polen, Rumænien, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn til det danske arbejdsmarked ophævet.

Den nationale overgangsordning og ophævelsen heraf er i overensstemmelse med tiltrædelsestraktaten af 16. april 2003, jf. tiltrædelsesaktens artikel 24, der er knyttet til tiltrædelsestraktaten, hvorved EU-medlemsstaterne indtil udløbet af en periode på fem år efter tiltrædelsesdatoen, det vil sige frem til 1. maj 2009, som en undtagelse fra bestemmelserne i artikel 1-6 i Rådets forordning 1612/68/EØF af 15. oktober 1968 om arbejdskraftens frie bevægelighed inden for Fællesskabet, kan anvende nationale foranstaltninger eller bilaterale aftaler til at regulere adgangen til deres arbejdsmarked for statsborgere i Estland, Letland, Litauen, Polen, Ungarn, Tjekkiet, Slovakiet og Slovenien.

Tilsvarende gælder det med hensyn til statsborgere i Bulgarien og Rumænien. Overgangsordningen har hjemmel i tiltrædelsesaktens artikel 23, der er knyttet til tiltrædelsestraktaten af 25. april 2005, hvorved EU-medlemslandene indtil udløbet af en periode på fem år efter tiltrædelsesdatoen, det vil sige frem til 1. januar 2012, som en undtagelse fra bestemmelserne i artikel 1-6 i Rådets forordning 1612/68/EØF af 15. oktober 1968 om arbejdskraftens frie bevægelighed inden for Fællesskabet, kan anvende nationale foranstaltninger eller bilaterale aftaler til at regulere adgangen til deres arbejdsmarked for statsborgere fra Bulgarien og Rumænien.

9. Hørte myndigheder m.v.

Lovforslaget har været sendt til høring hos følgende myndigheder og organisationer:

Advokatrådet, Akademikernes Centralorganisation, Amnesty International, Beredskabsstyrelsen, Beskæftigelsesrådet, Centralorganisationernes Fællesudvalg, Danmarks rederiforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, Dansk Flygtningehjælp, Dansk Industri, Dansk Landbrug, Danske Regioner, Dansk Retspolitisk Forening, Dansk

Røde Kors, Danske Advokater, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Den Danske Europabevægelse, Det Centrale Handicapråd, Dokumentations- og Rådgivningscenteret om Racediskrimination, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Flygtningenævnet, Foreningen af Offentlige Anklagere, Foreningen af Statsforvaltningsdirektører, Foreningen af Statsforvaltningsjurister, Foreningen af Udlændingeretsadvokater, Frederiksberg Kommune, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd, Færøernes Landsstyre, Grønlands Landsstyre, Handel, Transport og Serviceerhvervene, HK/Danmark, Håndværksrådet, Institut for Menneskerettigheder, KL, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte, Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagbevægelse, Københavns Kommune, Landbrugsrådet, Landsorganisationen i Danmark, Ledernes Hovedorganisation, Mellempfolkeligt Samvirke, Politiforbundet i Danmark, Præsidenterne for Vestre og Østre landsret, Retssikkerhedsfonden, Retterne i København, Århus, Odense, Aalborg og Roskilde, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Rådet for Etniske Minoriteter, Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger, Sundhedskartellet, Sø- og Handelsretten, UNHCR og Ægteskab uden grænser

10. Vurdering af konsekvenser af lovforslaget

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	[Under udarbejdelse]	[Under udarbejdelse]
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	[Under udarbejdelse]	[Under udarbejdelse]
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	[Under udarbejdelse]	[Under udarbejdelse]
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	[Under udarbejdelse]	[Under udarbejdelse]
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	[Under udarbejdelse]	[Under udarbejdelse]
Forholdet til EU-retten	Med lovforslaget foreslås den nationale overgangsordning om adgang for statsborgere i Bulgarien, Estland, Letland, Litauen, Polen, Rumænien, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn til det danske arbejdsmarked udfaset.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Ved den foreslåede affattelse af § 6 videreføres den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 6, stk. 1, 1. pkt., mens de gældende bestemmelser i udlændingelovens § 6, stk. 1, 2. pkt., og stk. 2-4, ophæves.

Forslaget om at ophæve § 6, stk. 1, 2. pkt., indebærer, at arbejdstagere, der er statsborgere i Bulgarien, Estland, Letland, Litauen, Polen, Rumænien, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet eller Ungarn, ikke længere skal have udstedt arbejdstilladelse efter udlændingeloven, uanset om der er tale om beskæftigelse, der ikke er overenskomstdækket. De pågældende omfattes i stedet af EU-reglerne, jf. udlændingelovens § 6, stk. 1, og EU-opholdsbekendtgørelsen.

De foreslåede ophævelser af § 6, stk. 2 og 3, er en konsekvens af, at der med ophævelsen af overgangsordningen ikke længere sondres mellem overenskomstdækket og ikke overenskomstdækket beskæftigelse. Ophævelsen af § 6, stk. 4, er en konsekvens af ophævelsen af stk. 2.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.1 og 2.2.

Til nr. 2

Ved den foreslåede affattelse af § 9 a videreføres de gældende bestemmelser i udlændingelovens § 9 a, stk. 1, 1. pkt., stk. 2, 3, og 4. Endvidere videreføres stk. 15-20, mens de gældende bestemmelser i udlændingelovens § 9 a, stk. 5-11 og stk. 13-14, ophæves.

Bestemmelsen i stk. 12, videreføres. Dog slettes henvisningen til stk. 5, 6 og 9, som konsekvens af ophævelsen af stk. 5-11.

Der foreslås endvidere en mindre sproglig justering af § 9 a, stk. 16, der videreføres i § 9 a, stk. 7.

Den foreslåede nye affattelse af udlændingelovens § 9 a er en konsekvens af, at der for arbejdstagere, som er statsborgere i Bulgarien, Estland, Letland, Litauen, Polen, Rumænien, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet eller Ungarn – som følge af ophævelsen af overgangsordningen – ikke længere sondres mellem overenskomstdækket beskæftigelse og ikke-overenskomstdækket beskæftigelse. Disse statsborgere vil således blive omfattet af EU-

reglerne om arbejdstagere, jf. udlændingelovens § 6, stk. 1, og EU-opholdsbekendtgørelsen, på lige fod med andre EU-statsborgere.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.1 og 2.2.

Til nr. 3

Den foreslåede ophævelse er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 1 og 2.

Til nr. 4

Der er tale om en konsekvensændring, idet bestemmelsen i udlændingelovens § 9 a, stk. 20, blev ophævet ved lov nr. 486 af 17. juni 2008 om ændring af udlændingeloven (rekruttering af udenlandsk arbejdskraft m.v.). Bestemmelsen var på daværende tidspunkt indeholdt i § 9 a, stk. 15.

Til nr. 5

Der er tale om en teknisk ændring som følge af direktiv 2004/38/EF, hvorved kravet om opholdstilladelse for unionsborgere blev ophævet.

Til nr. 6

Ophævelsen af bestemmelsen i § 59, stk. 8, er en konsekvens af den foreslåede ophævelse af § 6, stk. 4.

Til § 2

Det foreslås i § 2, at loven træder i kraft den 1. maj 2009.

Statsborgere fra Bulgarien, Estland, Letland, Litauen, Polen, Rumænien, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn omfattes således af EU-reglerne på lige fod med andre EU-statsborgere fra den 1. maj 2009. Dette gælder uanset på hvilket tidspunkt, den pågældende har indgivet ansøgning om arbejdstilladelse.

Det betyder, at ansøgninger fra statsborgere fra Bulgarien, Estland, Letland, Litauen, Polen, Rumænien, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet eller Ungarn, der ikke er afgjort den 1. maj 2009, skal behandles efter EU-reglerne.

Ansøgninger, som er indgivet til Udlændingetjeneste men endnu ikke afgjort pr. 1. maj 2009, vil færdigbehandles af Udlændingetjeneste. Verserende sager hos Udlændingetjeneste pr. 1. maj 2009 skal således ikke overdrages til statsforvaltningerne.

Indgives en ansøgning, der efter de foreslåede nye regler skal behandles i første instans af statsforvaltningerne fra den 1. maj 2009, derimod efter den 1. maj 2009 til Udlændingetjeneste.

vice, skal Udlændingesservice videresende ansøgningen til statsforvaltningen. Udlændingesservice skal i den forbindelse orientere ansøgeren herom samt om baggrunden herfor.

Alle sager om forlængelse af arbejdstilladelser, der er meddelt efter udlændingelovens § 9 a, stk. 5, vil skulle behandles efter udlændingelovens § 6, uanset om ansøgningen om forlængelse er indgivet før lovens ikrafttræden, og uanset om den pågældende har haft uafbrudt tilknytning til det danske arbejdsmarked i de seneste 12 måneder. Ansøgning om forlængelse skal indgives til Statsforvaltningerne.

Udlændingesservice vil fra lovforslagets fremsættelse vejlede de udlændinge, der ansøger om arbejdstilladelse på baggrund af beskæftigelse, jf. udlændingelovens § 9 a, stk. 5 og 6, om, at de vil blive omfattet af EU-reglerne, hvis lovforslaget vedtages.

Til § 3

Bestemmelsen fastsætter lovens territoriale gyldighedsområde og indebærer, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland. Loven kan dog ved kongelig anordning helt eller delvist sættes i kraft for disse landsdele med de afvigelser, som de særlige grønlandske og færøske forhold tilsiger.